

PROFILOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA 2023/2024

PÍSEMNÁ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Specifikace zkoušky – základní přehled

ČAS	110 minut (výběr zadání, zpracování)
ROZSAH	minimálně 250 slov autorského textu
ZKUŠEBNÍ DOKUMENTACE	dvojlist pro práci žáka, záznam o hodnocení písemné práce
POVOLENÉ POMŮCKY	Pravidla českého pravopisu, psací potřeby
STRUKTURA A FORMÁT ZKOUŠKY	zpracování textu písemné práce dle zadání
ZADÁNÍ	výběr 1 ze 4 nabízených zadání
HODNOCENÍ	vyučující předmětu Český jazyk a literatura, způsob hodnocení dle stanovených kritérií
HRANICE ÚSPĚŠNOSTI	40 %, tj. minimálně 12 bodů z maximálních 30 bodů

Cíl písemné práce

Cílem písemné práce z českého jazyka a literatury je, aby žák prokázal, že umí vytvořit text podle zadaných kritérií, dovede funkčně použít jazykové prostředky tak, aby odpovídaly stanovené komunikační situaci, a vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text.

Rozsah písemné práce a časový limit na vypracování

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření **souvislého textu odpovídajícího slohové práci**, jehož minimální rozsah je **250 slov**. Koncept/osnova se nehodnotí a nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce. Pro hodnocení je ještě přijatelný text, který obsahuje alespoň 200 slov, pokud je text funkční jako celek. Žák může do své písemné práce funkčně začlenit výchozí text (pokud je součástí zadání). Pouhé opsání výchozího textu se však nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, nejedná se totiž o autorský text žáka.

Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje (plagiát) se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení. Jako jedno slovo se počítají:

- předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova);
- spojky;
- zájmena;
- citoslovce (ach ouvej = 2 slova);
- zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo; Čedok = 1 slovo);
- víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo; Žďár nad Sázavou = 1 slovo);
- číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; 720 korun = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova);
- rozepsané datum (10. října 2013 = 1 slovo; V Praze 25. května 2013 = 3 slova);
- adresy, resp. jejich části (pepa@seznam.cz = 1 slovo, Máchova 20 = 1 slovo, 170 00 Praha 7 – Holešovice = 1 slovo);
- složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova).

Časový limit na vypracování písemné práce je stanoven na **110 minut včetně času na volbu zadání**.

Zadání písemné práce a slohové útvary

Pro písemnou práci stanoví ředitel školy **4 zadání**, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. **Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí**. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Žák zaznamenává text písemné práce do linkovaného dvojlistu s razítkem školy. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.

Zadávanými slohovými útvary zpravidla jsou: vypravování, charakteristika, popis (např. prostý popis, odborný popis, popis pracovního postupu, líčení), **administrativní text** (např. otevřený dopis, žádost, stížnost, motivační dopis), **publicistický text** (např. zpráva, článek s prvky reportáže/fejtonu), **úvahový text**. Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas.

Hodnocení písemné práce

Označení oblasti	Posuzovaná oblast hodnocení	Bodová škála
1A	obsah písemné práce a zpracování tématu ☐ hodnotí se, nakolik je téma splněno a jak je zpracováno,	0–5 bodů
1B	slohový útvar a komunikační situace ☐ hodnotí se, zda a jak se žák orientuje v komunikační situaci, resp. funkčním stylu a útvaru	0-5 bodů
2A	pravopis, tvarosloví a slovo tvorba ☐ hodnotí se počet chyb a jejich charakter	0–5 bodů
2B	výběr lexika ☐ hodnotí se šíře a pestrost použité slovní zásoby , adekvátnost jazykových prostředků vzhledem k označované skutečnosti a komunikační situaci a vliv volby lexikálních prostředků na porozumění textu	0–5 bodů
3A	větná syntax, textová koheze ☐ hodnotí se celková výstavba vět , výskyt nemotivovaných odchylek od pravidelné větné stavby a vliv syntaktických nedostatků na čtenářský komfort adresáta	0-5 bodů
3B	nadvětná syntax, koherence textu ☐ hodnotí se kompozice textu, členění textu, způsob argumentace a vliv organizace textu na čtenářský komfort adresáta	0-5 bodů
Maximální počet bodů za písemnou práci:		30 bodů

Hodnocení písemné práce zajišťuje **vyučující předmětu Český jazyk a literatura**.

Hodnotitelé písemné práce vycházejí při hodnocení **z bodové škály k hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury**, která specifikuje oblasti hodnocení 1A, 1B, 2A, 2B, 3A a 3B ve výše uvedené tabulce.

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“. Závazně se hodnotí 0 body, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

Zkoušku konanou formou písemné práce vykoná žák **úspěšně**, pokud dosáhne nejméně **40 procentních bodů**, tzn. pokud žák získá **12 a více bodů** za celou písemnou práci.

Klasifikační stupnice hodnocení písemné práce

Stupeň hodnocení	Bodové vyjádření
1	30 – 27
2	26 – 23
3	22 – 18
4	17 – 12
5	11 – 0

Hodnocení písemné práce tvoří 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu český jazyk a literatura.

Zpracovala dne 21. 9. 2023 Mgr. Hana Langerová

Schválila dne 22. 9. 2023 Mgr. Hana Čamborová